

Vallarahvas tähistas rõõmsalt Eesti sünnipäeva

Eesti Vabariigi 102. aastapäeva tähistamiseks toimusid Viljandi vallas jumalateenistused ja kontsertaktused, viidi pärgi Vabadussõja ausammaste juurde, matkati looduses ning peeti mälumängu ja laata.

Viljandi vallavanem Alar Karu ütles valla kontsertaktusel Heimtalis, et Eesti põhiseadus on pannud meist igapäevasele vastutuse mõelda, mida teeme meie selleks, et eestikeelne riik ikka kehtaks.

„Me ei tohi unustada, et just eestikeelse kõrghariduse otsene tulemus on see, et Viljandimaa on täis Vabadussõja sangarite ja Eesti riigi rajajate sünnikodude tähiheid. Kui 20. sajandi algul oleks jätkunud saksakeelse kõrghariduse andmine, kas me saaksime olla praegu uhked oma eesti keele ja rahvuskultuuri üle?”

Paraku muutub meie kõrgkool praegu järjest ingliskeelsemaks, noored heliloojad lisavad oma lauludele pigem ingliskeelseid sõnu ja sõnavõtjad ei leia ingliskeelsetele sõnadele eestikeelseid vasteid.

„Et eesti keel ka praeguste võimaluste otsatu paljususe ajal püsima jääks, tuleb meist igapäevase teadlikult hoida, sellest lugu pidada ja läbi enda eeskujuga kanda seda suhtumist järjekindlalt edasi meie noortele,” rääkis vallavanem 21. veebruari aktusel Heimtali ringhoones.

Erilisemad tähistamised

21. veebruari hommikul algasid aastapäeva üritused ka Leie koolis, kus viidi „Klahvu” õppe-

mängu kasutades läbi kiirtrüki-võistlus. Võistlust hinnati eraldi erinevates kooliastmetes ja valiti välja kolm kiireimat. „Tulemusi vaadates tuleb tunnistada, et õpilased on väga osavad trükikijad ja nii mõnigi õpilane võib sekretäridele silmad ette teha,” ütles õpetaja Epp Barkalaja.

Kiirtrüki-võistlusele järgnes Eesti ajaloo teemaline meeskondlik viktoriin ja pidulik kontsertaktus koos lõunasöö-giga. Pidulikke kontsertaktusi peeti erinevatel päevadel kogu vallas – Paistus, Saarepeedil, Holstres, Mustlas ja mujal.

25. veebruaril oli Viiratsi rahvamajas aga kogupere mälu-mäng ja 29. veebruaril Tännassilma rahvamaja õuel omatoodangu laata.

Üritused sünnipäeval

24. veebruaril oli kontsertaktus Valma infopunktis ja mälestushetked Kärstna, Lalsi ja Kolga-Jaani Vabadussõja ausammaste juures. Tarvastu rahvas tegi traditsioonilise matka Ennuksemäele.

Kolga-Jaani kirikus oli jumalateenistus ja rahvamajas meeleolukas pidu koos tantsu ja tralliga, kus anti kätte ka piirkonna aasta tegija tunnustused. Need pälvisid Kolga-Jaani Maanaiste Selts, Lalsi kiriku restaureerimise eestvedaja Sven Andre-son, Kolga-Jaani raamatukogu juhataja Merike Andresson ja piirkonna heakorratöötaja Urmas Kannaval.

Made Laas,
toimetaja

Erakordselt palju rahvast, sealhulgas noori, tuli riigi sünnipäeva tähistama 20. veebruaril Vabadussõja ausamba juurde Mustlas, järgnes kontsertaktus rahvamajas. Foto: Elari Alumets

Vabariigi sünnipäeval tegi Tarvastu rahvas traditsioonilise matka Ennuksemäele, kus süüdati ka lõke.

Foto: Rein Anton

Kolga-Jaani rahvamajas anti riigi sünnipäeval kätte ka piirkonna aasta tegija tunnustused. Ühe neist pälvis kohalik maanaiste selts. Foto: Riina Põhjala

Paistus olid 20. veebruaril mälestushetked Vabadussõja ausamba juures ja seejärel kontsertaktus Paistu koolis. Foto: Reet Meerits

24. veebruaril peeti Kolga-Jaani kirikus jumalateenistus ja asetati pärjad Vabadussõja ausamba juurde.

Foto: Made Laas

VALLAVOLIKOGU VEERUD

Eesti Vabariigi aastapäeva pidustused algasid Leie kooli õpilastele 21. veebruari hommikul kirjutuskonkurssiga. Võitis see, kes esimesena 40 lauset valmis trükkis. Loe ka lk 1. Foto: Epp Barkalaja

Koolide tulevik sõltub õpilaste arvust

Kaugel ei ole aeg, kui koolid ootavad lastevanematelt esimesse klassi astumise avaldusi. Meie pere valis kodulähedase Viiratsi 6. klassilise kooli.

Olen kindel, et kodulähedane kool on esimesse klassi astuva lapse jaoks kõige mugavam ja turvalisem valik.

Mida toetavam on see keskkond, kus laps suure osa oma päevast veedab, seda positiivsem on kooli kuvand lapsele ja ka meile kui lapsevanematele.

Lastevanemate valikust sõltub kooli tulevik. Meie piirkonna üheks suuremaks väljakutseks on väheneva rahvaarvuga hakkamasaamine. Kuidas kahanevalt areneda?

Pisikeste kodulähedaste koolide tulevik sõltub otseselt rahvaarvust. Kui koolis on õpilaste arv väga väike, siis on paratamatu, et algavad arutelud võimalike ümberkorralduste üle.

Leie kooli hariduselu ümber korraldada püüdev volikogu otsus (jätta Leie kooli alles 4. klassiline õppekoht ja lasteaed) viis vastasseisuni ja jõudis kohtusse.

Kohus leidis, et valla tegevus oli korrektne ja see ei olnud vastuolus arengudokumentide ega ka liitumislepinguga. Kohus tõi välja, et ümberkorraldusest teavitati kohalikke elanikke piisavalt ning oma seisukohti said korduvalt esitada nii kogukonna, hoolekogu kui ka õpilasesinduse esindajad.

Samas leidis kohus, et kooli ümberkorraldamise otsusest ei ole võimalik välja lugeda, kuidas on võimalik kontrollida, et pärast ümberkorraldust on tagatud lastele parem hariduse kvaliteet ning et arutluskäik avalike vahendite ratsionaalsema kasutuse osas on liigselt lihtsustatud.

Küsimused aga jäävad. Mitu last koolis on õige? Milline on mõistlik raha kasutus? Mis roll on koolipidajal?

Vallavolikogu otsustas lõpetada Leie kooli vaidluse kohtus ja leida piirkonna hariduse tulevikuvaade uute arutelude käigus. Arvan, et Leie hariduse tulevikku kavandades tuleb kaasata aruteludesse Kolga-Jaani kooli ja Kalmetu kooli esindajad. Loodan väga, et need arutelud toovad lahenduse.

21. veebruaril paigaldati Heimtallise presidendi tamme tähistav mälestuskivi. President Kersti Kaljulaid istutas tamme Heimtalli mõisaparki moodunud aasta 31. oktoobril. Foto esiplaanil on majandusnõunik Mati Valli, kelle käes on kapsel, kuhu Heimtalli kooli direktor Eero Metsvahi ja vallavanem Alar Karu asetasi presidendi külaskäiku kajastava Viljandi Valla Teataja, Sakala ja Heimtalli koolilehe. Kapsel pandi mälestuskivi alla. Foto: Made Laas

Viljandi Vallavalitsuse istungitel veebruarikuus

- Valitsus kinnitas Viiratsi lasteaia Rüblik arengukava aastateks 2020–2023.
- Anti projekteerimistingimused Rebase külas Peetsi katastriüksusele päikeseelektrijaama projekteerimiseks.

- Valitsus toetas Tarvastu Gümnaasiumi noorte tantsurühma osalemist ajavahemikul 20.–23.03.2020 rahvusvahelisel noorte folkloorifestivalil Kalinigradis. Osalemise kogukulu on 4084 eurot, 223 eurot noore kohta.

- Otsustati vastu võtta vallavalitsuse korraldus „Viljandi valla koolieelsete lasteasutuste töö korraldamine 2020. a suveperioodil“.

Viljandi Vallavolikogu istungil veebruarikuus

- Garanteeriti projekti „Mulgi Elamuskeskuse rajamine“ omafinantseering. Viljandi vald garanteerib valla poolse omafinantseeringu tasumise kogusummas 66 000 eurot võrdsetes osades aastatel 2020–2021.
- Viljandi Vallavolikogus võeti vastu Viljandi valla eelarvestraategia aastateks 2019–2023, millega nähti ette investeeringuna Viiratsi vana vallamaja rekon-

- ruerimine ja laiendamine uueks Viljandi valla vallamajaks koos arhiiviruumidega aastatel 2019–2020, millest 2020. aasta summa on 2 377 000 eurot. Tunnistati edukaks pakkujaks Osaühing Siindia Ehitus ja aktsiaselts ESRO ühispakkumus, kui majanduslikult soodsaim pakkumus maksumusega 1 697 000 eurot (koos käibemaksuga 2 036 400 eurot).
- Algatati turbakoja detailpla-

neering. Selle eesmärk on muuta maakasutuse sihtotstarvet ja määrata ehitusõigus turbatootmisala teenindavate hoonete ja rajatiste ehitamiseks.

- Kinnitati revisjonikomisjoni 2020. aasta tööplaan.

Järgmine vallavolikogu istung toimub 25. märtsil.

Määruste ja korraldustega saab tutvuda Viljandi valla koduleheküljel www.viljandivald.ee alajaotuses Dokumentide register.

Puuetega inimeste eluruumide kohandamiseks saab esitada taotlusi

Viljandi vald aitab koostöös riigiga kohandada puuetega inimeste eluruumi. Taotlusi saab selleks esitada 21. aprillini.

Viljandi vald osales 2018. a Euroopa Regionaalarengu Fondi meetme projektis „Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine“ pakutud võimaluste mahus. 2020. aasta 20. jaanuaril avanes meetme III voor, mille käigus on Viljandi valla võimalus koos riigiga kohandada puuetega inimeste kodusid erivajadusi arvestades. Toetuse taotleja selle meetme tegevuste elluviimisel on omavalitsus.

Selleks, et omavalitsus saaks eluaseme kohandamise projektist vahendeid taotlema hakata, palume anda oma eluruumi kohandamise vajadusest teada kirjalikult, esitades taotluse.

Taotluse ankeedi leiab Viljandi valla kodulehelt <https://www.viljandivald.ee/puudega-isiku-eluruumi-kohandamise-kulude-huvitamise-taotlemine> või Viljandi Vallavalitsusest (Kauba tn 9, kabinet 104, hoolekande koordinaator Luule Vitsur)

Lisateave: hoolekande koordinaator Luule Vitsur, tel 5304 1166 luule.vitsur@viljandivald.ee

Allkirjastatud taotlus koos va-

jalike lisadokumentidega tuleb esitada Viljandi Vallavalitsusele Kauba tn 9 Viljandi või e-postiga: viljandivald@viljandivald.ee

Taotluse esitamise tähtaeg on 21. aprill 2020.

Mida kohandamine tähendab?

Kohandamine tähendab eluruumi ümberehitamist sellisel viisil, et inimesele on loodud nii tema erivajadustest tulenevad spetsiifilised ümberehitused (näiteks kaldtee, platvormtöstuk jne) kui ka puudest tulenevad tavapärase ümberehitused (uksekünnsed, lävepakkude eemaldamine jne), näiteks pesemisruumis vanni asendamine dušiga või tavapärase klosetipoti asendamise inva-WC potiga.

Kohandamise käigus võib rajada ka näiteks erivajaduse tõttu ohutust tagava piirde, aiavärava automaatika või tuua köögi tööpinnad ja tehnika madalamale tasapinnale.

Riik kompenseerib Euroopa Regionaalarengu Fondist kodude kohandamise 85 protsendi ulatuses.

Luule Vitsur,
hoolekande koordinaator

UUED TÖÖTAJAD

Kaarel Kesamaa – avalike suhete spetsialist

Olen pärit Põlvast, kuid mulle on oluline ka Tartu. Viimases kohas omandasin kõrghariduse ajaloo- ja rahvusvaheliste suhete erialal ning õpingud jätkuvad informaatika- ja majandusteaduskonnas. Eelnev töökogemus analoogilises ametis on Lääne-Viru Maavalitsuses, kus sain arusaama avaliku sektori kommunikatsiooni eripärast.

Kommunikatsioonis pean oluliseks reegli, mille kohaselt on tähtis kõnelele mitte vahele segada, lasta kõnevoorud lõpuni rääkida, sest see näitab austust nii enda kui ka teiste suhtes.

Lähtun elus kahest põhimõttest. Esiteks pole viisakas mitte see, kes kastet lauale ei tilguta, vaid see, kes tähele ei pane, kui teine seda teeb. Teiseks pole mõtet elus solvuda, kuna see on ennast lõhkuv tunne. Need põhimõtted toon endaga kaasa ka Viljandi valda.

Tahan oma teadmistega kujundada noore Viljandi valla mainet, muuta lihtsamaks suhtlemist huvigruppide vahel ning muuta vald väljapaistvaks ka üle-eestiliselt.

Kvaliteetajana hindan aega pere ja sõpradega, teaduskirjanduse lugemist, taskuringhäälingute kuulamist ja sportimist.

Valla lasteaedade töökorraldus 2020. aasta suvel

Kuna suvel käib lasteaedades oluliselt vähem lapsi, siis on sellest tulenevalt ka töökorraldus Viljandi valla lasteaedades suveperioodil teistsugune.

Lasteaedade hoolekogude ettepanekutel on muudatused järgmised:

Kolga-Jaani lasteaed Naksitrallid on suletud juulis.

Leie lasteaed Sipelgapesa on suletud juulis.

Paistu Kooli lasteaed on suletud 22. juunist kuni 17. juulini.

Holstre Kooli lasteaed on suletud 22. juunist kuni 6. augustini.

Ramsi lasteaed Taruke on suletud 20. juulist kuni 14. augustini.

Viiratsi lasteaed Rüblik on suletud 13. juulist kuni 31. juulini.

Viljandi valla lasteaia Päikesekiir Päre õppekohas on üks rühm avatud kogu suve, Puiatu ja Pärsti õppekohad on juulis suletud.

Tarvastu Lasteaia Soe maja on avatud kogu suve, Mustla ja Kärsna majad on juulis suletud.

Vana-Võidu Lasteaed on suletud juulis.

Saarepeedi Kooli lasteaed on suletud 29. juunist kuni 31. juulini.

Uusna lasteaia Tõruke Uusna rühm on suletud 25. juunist kuni 5. augustini, Kalmetu rühm on suletud juulis ja koolirühm on suletud 1. juulist kuni 23. augustini.

Vanemal, kelle lapsel on koht suveperioodiks suletud lasteaias, on õigus taotleda ajutist lasteaiakohta mõnes teises samal ajal avatud lasteaias. Ajutise lasteaiakohta saamiseks tuleb esitada avaldus suveperioodiks valitud lasteaia direktorile hiljemalt **1. maiks 2020**.

Anne Põldsaar,
haridusspetsialist

Päästeamet tunnustas viit meie valla meest

18. veebruaril jagati Sakala keskuses päästeteenistuse au-märke. Päästeamet tunnustas kuut Viljandimaa meest, kellest koguni viis elavad Viljandi vallas.

Päästeteenistuse medali said Mustla päästekomando meeskonnavanem Toomas Tuul (Kärstna külast) ja Kolga-Jaani tuletõrje seltsi vabatahtlik päästja Rivo Aren (Kolga-Jaanist). Viljandi komando päästjad Aimar Põvvat (Ramsi alevikust) ja Margus Ibis (Tobraselja külast) ning Viljandimaa päästepiirkonna korrapidamisgrupi operatiivkorrapidaja Tõnu Mirka (Koidu külast) said teenetemedali hõbedaste tammelehtedega.

Kokku tunnustati 113 inimest üle Eesti. Päästeamet tunnustab kahel korral aastas inimesi, kes on näidanud üles vaprust inimeste elu ja vara päästmisel või panustanud päästeala arengusse.

Väljakutseks alati valmis

Rivo Aren Kolga-Jaani tuletõrjeseltsist ütles, et tunnustus oli talle suur üllatus. „Meil on teisi- gi tublisid mehi, kes oleksid seda rohkem väärinud. On teatud inimesed, kes on kohe valmis päästesündmusele tulema, kelle- ga ei ole kunagi probleeme, et nad ei saa,“ rääkis Aren ja lisas, et mehed teevad seda tööd oma palgatöö ja pere kõrvalt ning on valmis reageerima nii päeval kui ka öösel.

Tuletõrjeseltsi asutati Kolga-Jaanis pärast seda, kui Oorgu külas asuv kutseline komando 10 aastat tagasi suleti. „Esma- joones reageerime päästesünd- mustele ja järjest enam panusta- me ennetustööle. Räägime vee-, tule-, ja jääohutusest kodudes, koolides, laataladel ja mujal. Kui talv võimaldab, teeme igal aastal kooli juurde liuvälja.“

Päästesündmuse, kuhu va- batahtlikud lähevad, on aastas keskmiselt 50. Kõige rohkem väljakutseid tuleb Põltsamaa linnast, mis jääb samuti seltsi reageerimisraadiusesse.

Vabatahtlikud lähevad appi alates sellest, kui mõni metsloom või puu on tee peal kuni liiklus- õnnetuste ja põlenguteni. „Tege- vust ikka on, kuid mida vähem on sündmusi, seda parem, eriti tulega,“ nentis Aren.

Made Laas

Rivo Arenit õnnitlesid päästeteenistuse medali saamise puhul ka kolleegid vallavalitsusest. Aren töötab Viljandi vallas majandusspetsialistina.

Foto: Raivo Laidma

Tõnu Mirka

Fotod: Kenno Soo/päästeamet

Toomas Tuul

Margus Ibis

Aimar Põvvat

Vallarahvas on oodatud kaasava eelarve infotundidele

13. aprillist 10. maini ootab Viljandi vallavalitsus elanikelt ideid kuni 35 000 euro kasutamiseks 2020. aasta kaasava eelarve raames. Juba märtsi keskel algavad tutvustavad infotunnid.

Ideid saab esitada ning sobiva idee poolt hiljem hääletada infosüsteemis Volis, kus tuleb end identifitseerida ID-kaardi või mobiil-IDga. Kaasava eelarve objektiks on investering maksumusega vähemalt 5000 eurot ja maksimaalselt 35 000 eurot.

Objekt peab olema vallaga seotud, pakkuma avalikku hüve, olema avalikus kasutuses ja sellest ei tohi tekkida ebamõistlikke kulusid valla järgnevate aastate eelarvetele. 17. märtsist kuni 31. märtsini toimuvad infotunnid, kus on võimalik uurida täpsemalt kaasava eelarve võimaluste üle.

Pärast ideede laekumist hindavad nende teostatavust rahalisest, tehnilisest ja ajalisest aspektist vastavate valdkondade spetsialistid 11. maist kuni 8. juunini. Sisulised arutelud ideede üle toimuvad ideede autorite ja spetsialistide osavõtul juunikuus, kus selguvad, millised ideed jõuavad lõpphääletusele oktoobris.

Ootame aktiivset kaasalöömist

Kogu kaasava eelarve protsessi vältel oodatakse ideede esitajatelt aktiivset kaasalöömist oma idee tutvustamisel. Hindamise tulemusena nõutele vastavaks tunnustatud ettepanekud avaldatakse valla veebi- ja Facebooki lehel, valla ajalehes, raamatukogudes ning pannakse vallaelanikele hääletusele.

Kaasava eelarve eesmärk on parandada kogukondadevahelist koostööd, tutvustada inimestele eelarve koostamise põhimõtteid ning ärgitada inimesi midagi reaalselt ellu viima.

Vallavanem Alar Karu sõnul suurendab elanike osalemine avaliku raha planeerimisel ja jaotamisel nende teadlikkust sellest, kuidas omavalitsuse majandab ning samas annab omavalitsusele tagasisidet elanike soovide ja vajadustest. „Hea on see, et kaasava eelarve protsess suurendab ka kodanikuaktiivsust ja annab omavalitsusele ideid, kuidas oma elanikke rohkem kaasata. See paneb inimesed ühiselt mõtlema ja tegutsema, mis suurendab kogukonnatunnet.“

Vallaelanike hääletusel võivad osaleda vähemalt 16-aastased isikud, kelle elukoht Eesti rahvastikuregistri andmetel on hääletuse väljakuulutamise kuupäeva seisuga Viljandi vald. Hääletada saab 21. septembrist kuni 4. oktoobrini.

Lisainfo on kättesaadav Viljandi vallavalitsuse kodulehel.

Kaarel Kesamaa, avalike suhete spetsialist

Tulge uurima ja arutama!

Kaasava eelarve infotunnid:

- 17. märtsil kell 17 Kolga-Jaani rahvamajas
- 19. märtsil kell 17 Mustla rahvamajas
- 24. märtsil kell 17 Ramsi Vaba Aja Keskuses
- 27. märtsil kell 17 Viiratsi rahvamajas
- 31. märtsil kell 17 Saarepeedi rahvamajas

Naine, kes on vahel mitme mehe eest

Viljandi valla aukodanik Ene Saar on töötanud sotsiaaltöötajana, juhtinud Paistu ja Viljandi valda ning ajanud suure kirega Mulgi asja. Varsti lahkub ta Viljandi abivallavanema kohalt.

Millisest perest tuled ja mis sealt kaasa said?

Olen päritolult mulk 1650. aastast nii ema kui ka isa poolt. Kasvasin peres, kus oli neli last ja ka minul on neli last. Kõik lähedased toimetavad kodukandis ja armastavad mulgi kultuuri.

Minu vanaema tuli Siberist, kui olin 4-aastane. Kui muidu oli inimestes palju kibestust, siis tema ei kirunud kordagi. Ta rääkis mulle, kuidas talus oli uhke punane plüüsmööbel. Kui ta tagasi tuli, küsisin: „Kuule, mama, võtame selle nüüd tagasi, sa tead küll, kus see on!” Ta ütles: „Tään küll, aga latseke, need om ainult asja, inimese om tähtsa.”

Kuna pere oli suur ja rahaga kitsas, oli vaja tööd teha. Juba kuueselt läksin karja. Arvan, et töö on lapsele väga tähtis. Kuigi praegu on lapsed targad, kasvavad nad natuke liiga eluvõraks. Neil ei ole kohustusi ja nad ei pea taluma raskusi. Need aga kasvatavad.

Millal oma praegusesse koju, Metsarõõmu tallu kolisite?

Alles 1990ndal ja valmis saime alles siis, kui olin 60-aastane. Ega siis ju raha polnud ja vähehaaval punnitamine seda ehitada.

1990ndal, kui lapsed sündisid, tegime ettevõtte. Mees oli kodu lähedal tootlustus-ettevõtte omanik. Lapsed tulid koolist

ja said tema juures lõunat süüa. Mehe tädi oli kodus abiks, alati oli tuba soe. Üksinda poleks ma küll saanud tööd teha ja lapsi hästi kasvatada. Olin nii palju kodust ära tööl, et lastekaitse oleks siis pidanud sekkuma.

1990ndal hakkasin Paistus sotsiaaltöötajana tööle. Läksin ka seda eriala Pedasse õppima, sest agronoomi haridusega polnud tol ajal enam midagi teha.

See oli huvitav ja meeldiv töö. Tegi rõõmu, kui mõni halb asi lõppes väga hästi. Näiteks meenub poiss, kes suunati Ämmuste kooli, sest ta rääkis kolmeselt väga vähe. Kui ta oli juba 15, oli meil võimalik saata noori Soome praktikale. Rääkis sellest poisi vanematele, kes kartsid, et laps ei saa hakka-

ma. „Proovime! Toon ta ise tagasi, kui hakkama ei saa!” veensin vanemaid. Poiss läks, iseseisvus seal ja lõpetas hiljem ülikooli matemaatika-füüsikateaduskonna.

Kas oled lapsest saadik nii energiline?

Jah, kuid pärast insulti on energiat vähem. Enne oli nii, et kõik, mis ma tahtsin, õnnestus alati. Sõbrad ikka Paistus heitsid nalja, et kui Ene on vana, siis ta kihutab

ka ratastoolis Paistu vahel ringi, vehib kepiga ja näitab, mis on vaja ära teha.

Mina jälle naeran, et kõige ilusamad 30 aastat, 30. kuni 60. eluaastani, polegi ma tööd teinud, sest olin vaimustuses sellest, mis ma tegin. See polnud töö, see oli tõeline nauding!

Kui said vallavanemaks, kas siis kaikkaid kodarasse ei loobitudki?

Ikka hullusti. Aga see on loomulik ja ma sain sellega hästi hakkama. Tuleb mõista, et need, kes tõrjutakse positsioonilt, elavad seda kellegi peal välja.

Mis oli kõige olulisem, mida vallavanemana tegid?

Paistu ajal oli see kindlasti Holstre-Polli vabaajakeskuse väljaehitamine. See oli ka auvõlg treener Heino Bergmani ees. Mu lapsed käisid tema juures suusatrennis. Kord läksin trenni, kus mu poisil olid sokid mustad ja tahtsin minna neid pesema. Heino ütles: „Ene, hulluks oled läinud või! Poiss peseb ise oma sokid.” Tema juhendas lapsi suure tarkusega. Ega trennist või ringist ei pea tulema täht, peab tulema inimene.

Kas valdade liitumiste järgne aeg on olnud raske?

Ei ole, kui aga tagantjäreli mõtlen, siis võib-olla see viimane liitumine oleks võinud olemata olla. Vahepealne vald oli täpselt paras, praegu on liiga laiali valgunud ja raskelt hoomatav. Väikeses vallas oli hea tunde, sest polnud ühtegi küsimust, millele ma kohe vastata ei osanud. Asju oli palju lihtsam ellu viia. Negatiivne oli see, et paljud asjad olid vallavanema peas ja kui midagi juhtus, oli raske teistel käigupealt edasi minna. Paljud tegelesid mitme ülesandega. Ma pidasin ka ehitusregistrit ja tegin ise projektitööd, sest ei raatsinud kulutada tööjõule.

Suures vallas on meeskond tähtsam. Võib-olla on mulle see pidev kaasamine keeruline, sest olin harjunud palju ise otsustama ja tegema. Kui küsisin Paistus volikogu esimehelt, kas peame koosoleku, vastas Siim Sillamaa: „Ene, tee ära, ära heieta! Sa teed ju üksi selle ära.” Kord omavalitsuste liidus ütles Siim: „Ene on meil mitme mehe eest!”

Suure valla pluss on see, et on rohkem spetsialiste. Miinus on, et protsessid võtavad kaua aega ja liiga palju arutatakse.

KOMMENTAARID

Piia Mänd,
Paistu rahvamaja juhataja

Madli Saar,
tütar

Olime Enega kooliõed, kooliajal oli ta tubli sporditüdruk ja aktiivne pioneeritöös. Tööandjana on Ene sõbralik ja inimesi motiveeriv, pigem koostööpartner kui ülemus.

Olles pikka aega Paistu valla vallavanem, tundis Ene enam-vähem kõiki Paistu kandi inimesi. Kui kellelgi oli mure, pöördus ta ikka Ene poole, sest teadis, et Ene püüab ikka hea nõuga abiks olla. Teda kutsutaksegi Paistu kandi ema Eneks.

Ene lõi aktiivselt kaasa Paistu näiteringi tegevuses. Ta oli väga andekas ja hea mäluga näitleja, tema loodud rollid olid värvikad ja meeldejäävad. Ene on ka jõuluvanana valla lastele jõulupakke koju viinud ja kui vaja, ka sellest elust lahkunu viimsele teekonnale saatnud.

Ei olnud sellist asja, millega Ene hakkama ei saanud. Kord hommikul vallamaja minnes nägin sellist pilti. Ene ja valla maakorraldaja (väiksem meesterahvas) istutasid vallamaja viiva tee äärde noori kaskesid ja panid neile ka tugikepid. Maakorraldaja hoidis tugikeppi ja Ene lõi seda suure kuvaldaga (haamriga) maasse. Oli päris lõbus vaatepilt!

Kas Viljandi valda juhtides oli ka keerulisi hetki, näiteks Puiatu kooli sulgemine?

Seal tegime küll rahvale palju koosolekuid. Kõige raskem oli, kui läksin viimasele sündmusele, et tänada kaua töötanud inimesi. Läksin saali ja nägin, et kõik olid pannud mustad riided selga. See oli mulle psühholoogiliselt väga raske...

Sotsiaaltööl ja valla juhtimisel on üks suur vahe. Kui sotsiaaltööd tegin, mõtlesin, kuidas raha sellesse valdkonda saada. Aga hiljem oli vaja näha tervikut – kõik valdkonnad peavad edasi liikuma. Kui teadsin, palju koolimaja remont maksma läheks ja kui vähe sellest kasusaajaid on, siis see otsustas. Juht ei tohi raskeid otsuseid kartata, tuleb leida halbadest lahendustest parim.

Kas see mõjutas ka sinu tervist?

Enne insulti ei saanud ma nädalaid magada. Võib-olla mõjus vaimne pingeline, mis tuli sellest, et olin väga suur maksimalist.

Kord läksin näiteks Tänašilma jaanipeole. Laste tänukirjadel oli mingi viga ja üks isa kurjustas: „Mis te seal vallamajas teete!”. Elasin seda nii tugevalt üle. Mu tütar ikka ütles, et kui kasvõi sada kiidab, aga üks toriseb, siis ma olen juba tõsiselt pettunud.

Ma oleksin tahtnud täiuslikku valda, aga seda ei saa kunagi. Tegelikult ei tohi niimoodi suhtuda – alati on probleeme ja meil on õigus ka vigu teha. Nüüd olen tagasi tõmmanud ja isegi andestan endale, kui midagi viltu läheb.

Vanasti rääkisin oma kõnedes töö tähtsusest. Täna ütlen,

Ema on olnud alati üsna kõrgete nõudmistega nii enda, kui ka teiste suhtes. Kui nooremajana oli see ehk arusaamatu, siis täna olen ma talle selle eest tänulik. Emanal on ta alati olnud olemas ja abiks, hoolimata sellest, et tegemist on tal alati väga palju olnud.

Kodused toimetamised olid tema jaoks harjumatu. Mäletan, et kui tal juhtus mõni nädalavahetus vaba olema, hakkas ta varahommikul koristama ja tegi seda hästi valjult, et kõik kuuleksid ja tegutsema hakkaksid. Tuleb tõdeda, et pärast tema koristust oli tihti veel suurem kaos, kui enne.

Minul on emaga olnud alati väga lähedane ja aus suhe. Praegugi helistame igapäevaselt, näeme üsna tihti ning käime igal aastal vähemalt korra koos puhkamas.

Ema on teinud oma tööd suure pühendumusega, mistõttu mõistan tema soovi koju jääda ja vabamalt võtta. Siiski arvan, et ta peaks leidma mõne muu väljundi, millega edaspidi tegeleda, sest tegutsemistahet ja energiat on tal veel küll.

et inimene peab leidma aega ka perele ja tähtsustama iseennast. Aga sellest sain aru alles siis, kui pauk oli ära käinud.

Aprillis lähed abivallavanema kohalt ära. Mis siis saab?

Minu valdkonnas on väga tugevad nõunikud ja erialaselt ei juhtu midagi hullu, kui ma ära lähen.

Võib-olla üks asi, mida peaks tegema, on see, et inimestega võiks rohkem lihtsalt ja inimlikumalt rääkida. Tahaks, et allasutuste juhid ei näeks meie maja inimestes ainult ametnikke, vaid ka sõpru ja kolleege, kes aitavad. On tähtis olla nõudlik ja ühtlasi panna käsi õlale ja ütelda, et mõtleme veel koos läbi või et kõik on hästi. Siin on areneruumi...

Minu jaoks on siis halvasti, kui inimesed muutuvad peast ametnikuks. Hoidku jumal selle eest!

Minu jaoks on siis halvasti, kui inimesed muutuvad peast ametnikuks. Hoidku jumal selle eest! Arvan, et mina ei ole 30 aasta jooksul muutunud nn peast ametnikuks.

Mida edasi teed?

Tegelen oma Saksa partneritega, Juhan Simmi juubelisündmuse ja Tondisaare simmani korraldusega.

Ega ma ei ole hea vanaema ka olnud... Nüüd olen piisavalt vana, et kui kahel nooremal lapsel lapsed sünnivad, saan neile vanaema olla.

Mille üle kõige õnnelikum oled?

Olen väga õnnelik, et kõik neli last tulevad hästi toime. Minu põhitöö on olnud ikkagi see, et lapsed on kasvanud toredateks inimesteks.

Made Laas

Autor: Kristi Markov

Vald tunnustas tublimaid

21. veebruaril toimus Heimtali ringhoones Eesti Vabariigi 102. aastapäevale pühendatud kontsertaktus, kus anti välja ka tänavused Viljandi valla tunnustused.

Viljandi valla kõrgeima tunnustuse, Viljandi valla aukodaniku tiitli sai Ene Saar

Ene Saar on olnud aastatel 1997–2013 Paistu vallavanem, aastatel 2014–2017 Viljandi vallavanem, praegu on ta ametis tema enda sõnul pehme poole abivallavanemana ehk tema vastutusalas on haridus-, kultuuri-, spordi-, noorsootöö- ja sotsiaalvaldkond. Võib öelda, et jälgi Ene töödest ja tegemistest jagub valla igasse kanti.

Väga suurt tähelepanu on ta pööranud vallaelanike elukvaliteedi tõstmisele ja kohalike looduskaitse kohtade kujundamisele turismiobjektideks, tema eestvedamisel on kokku kogutud Paistu kihelkonna ajalugu, loodud sõprussidemed Saksamaal asuva Bippeni valla-ga, käivitatud ühisvald jne.

Ene Saar on autasustatud Valgetähe IV klassi teenetemärgi ja Eesti Omavalitsuste Liidu hõbedase teenetemärgiga. Ene on koos abikaasaga üles kasvatanud neli last.

Viljandi valla aasta pere aunimetuse pälvis Reelika ja Ailo Hantsoni pere

Reelika ja Ailo Hantsoni pere elab Ramsil, peres kasvab kuus last: Anete, Andreas, Ailo Andri, Arti, Aron ja Aliis. Pere on väga ühteheidev, hooliv ja sõbralik. Pere neli last käivad koolis, üks lasteaias ja üks on kodune. Laste õpitulemused on head, lisaks osalevad nad aktiivselt huviringides ja käivad spordikoolis. Andreasel on arvukalt tiitleid ja medaleid kergejõustikuvõistlustelt maakonnas ja vabariigis. Andreas, Ailo Andri ja Aron võtsid koos Ramsi Vaba Aja Keskuse noortega osa Jõgeval toimunud Betti Alveri luulekonkursist, kus neid tunnustati laureaadi tiitliga.

Aasta pere ema on täielikult pühendunud lastele, pere isa töötab Soomes. Perele on suureks toeks Ramsil elav vanaema Vaike Hantson.

Fotod: Kristjan Kivistik

Viljandi valla tegija aunimetuse pälvis Artur Grossthal

Artur Grossthal on Suislepa kultuuripärandi hoidja ja Suislepa tuuleveski taastaja. Soov Suislepa külas olev tuuleveski korda teha oli Arturil juba üsna väikese poisina. 2004. aastal ostis tuuliku varemed Arturi ema ning 2005. aastast alustas Artur Grossthal tööd tuuliku taastamise nimel.

Pidulikult avati tuuleveski 20. augustil 2018. aastal.

Tuuleveski esimesel kahel korrusel tegutseb suvekohvik, kolmas korrus on planeeritud käsitöötoaks, neljandal korrusel on Suislepa muuseum ja viiendal korrusel tehniline ruum tiiviku propelleri jaoks.

Kuna Artur Grossthal oli perega Tenerifel, esines ta videotevõttega.

Viljandi valla teenetemärgi sai Ille Mirka

Ille Mirka on Saa-Irepeedi rahvamaja juhataja 2005. aasta novembrist. Tema eestvedamisel on rahvamajas tööd alustanud erinevad ringid: naisrahvatantsu- ja loometantsutrupp Udusõlg, rahvamuusika kapell ning laste rahvatantsurühm.

Tihedast töögraafikust hoolimata jõuab ta kirjutada erinevaid projektitaotlusi, korraldada maakonna sündmusi ning läbi viia jõulueelseid töötubasid.

Ille oskab hinnata inimesi enda ümber ja teab, mis on heatahtlikkus ja järjepidevus.

Viljandi valla teenetemärgi sai Heino Lapp

Heino Lapi korraldada on olnud nii Pärsti kui ka Viljandi vallas ühisveevärk, keskkond, teede hooldus jne.

Just tema on olnud mõlemas vallas see inimene, kelle poole vallakodanikud oma murede ja probleemidega kõigepealt pöörduvad. Tema valdkondlik teadmiste ja kogemuste pagas on mõõtnatult hindamatu.

Heino Lapp on oma teenistuskäigu jooksul olnud volikogu liige, teede- ja majandusspetsialist, majandusnõunik, majandusspetsialist.

Täna on ta ametis osaühingus Ramsi VK veespetsialistina.

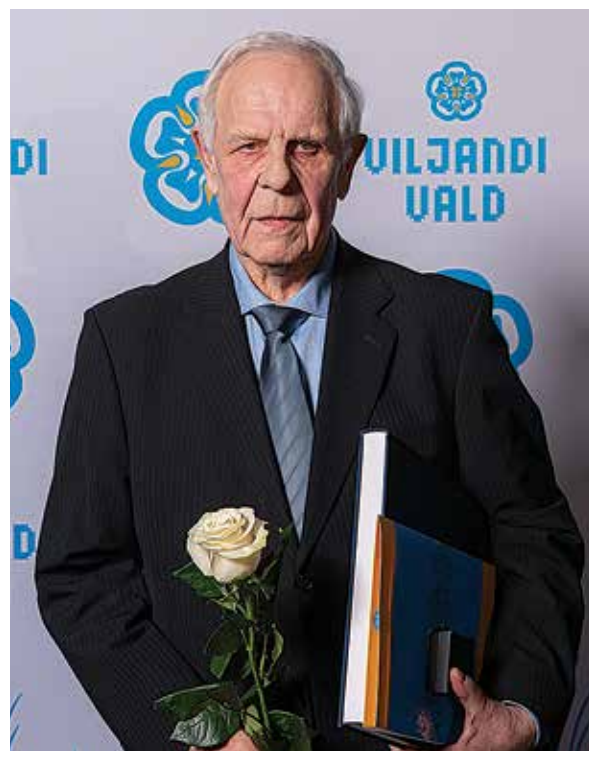
Kolleegid hindavad Heino positiivset ellusuhtumist ja lahen-dusi otsivat meelt.

Viljandi valla teenetemärgi pälvis Märt Müür

Kivilõppe külas sündinud Märt Müür on tuntud eelkõige kui tele-saadete ja filmide tegija (saated „Viljaveski“, „Vaatevinkel“, „Pressiklubi“, „Läbi müüri“; dokumentaalfilmid „Võõras higi“ (Tarvastust), „Põllul pole lage“, „Ring – suur, keeruline, huvitav“ (Vambola kolhoosist), „Miks kukuvad tähed“, „Aidake meil elada“ (Kalev Raavest), „Adra järel“, „Kuulake, rohi kasvab“, triloogia „Meie Laia tä-nava ministrid“).

Märt on teinud palju Tarvastu kandi põllu-meeste ja nende tööde jäädvustamiseks ning korraldanud kultuuri-sündmusi oma koduta-lus, Matsimärdi talus.

Viljandi valla kultuuripreemia pälvis Vaike Rajaste

Vaike Rajaste on juba 39 aastat edendanud ja propageerinud rahvatantsu Viljandimaal. Tema eduloos on Talvise tantsupeo ellukutsumine, kauaegne töö tantsuõpetajana Viljandi Kultuuriakadeemias, tantsurühmade Vabajalg ja Pärilised juhendamine Ramsi Vaba Aja Keskuses ning muidugi 2019. aastal oli just tema XX tantsupeo „Minu arm“ idee autor ja pealavastaja. Ramsi Vaba Aja Keskuse juhi ja Vaike Rajaste rühmade klaverisaatja Maire Rahneli sõnul sündisid nii mõnedki tantsupeo tantsud just Ramsi Vaba Aja Keskuse saalis, sama kinnitavad ka tantsijad ja meenutavad, kuidas Ramsi VAKi saali põrand oli ruudustikuks teibitud ja mõnel tantsul oli 9 varianti, enne kui sobivani jõuti.

Erakordse sportliku saavutuse eest sai tunnustuse kahekordne sisesõudmise maailmameister Leo Muiste

Leo Muiste võitis Prantsusmaal Pariisis 7.–8. veebruaril 2020 toimunud sisesõudmise maailmameistrivõistlustelt 500 m sprindidistantsil ja klassikalisel 2000 m distantsil kuldmedali tulles nii kahekordseks maailmameistriks. Viljandi sõudeklubi treeneri Robert Jürimaa sõnul on Leo Muiste eriti hea just sõudeergomeetril, vee peal on veel vaja õppida. Mitte et vee peal üldse hakkama ei saaks, aga ergomeetril on ta püüdmatu. Siiani, just sisevõistlustel pole teda maksimumini viimas nähtud, sest pole lihtsalt kannaleastujaid, aga Pariisis tuli Leol kulla võitmiseks gaas põhja lükata.

Martin Kleini spordipreemia spordielu edendajale pälvis Zurab Kvaratsheliya

Jalgpalliklubi FC Tarvastu presidendi Tairo Orava sõnul on Zurab mees, ennekõike grusiin, kes oma otsekohesuse, kangekaelsuse, pühendumuse ja kõrgete nõudmistega on edendanud Tarvastu sporti ja jalgpalli ning viinud selle kõrgele tasemele Eestis. Ta alustas treeneri tööd 90-ndate alguses kohaliku kolhoosi mehi trennides. 1994. aastal, kui loodi Jalgpalliklubi FC Tarvastu, algas ka Zurabil uus ajastu – tuli hakata meeste kõrval lapsi trennima. See sundis Zurabi ennast täiendama ja arendama. Ta on mees, kes käib noortega ühte sammu ja on nendega ühes ajastus. Võib-olla kõik see ongi võti, kuidas ta on suutnud tänaseni hoida Tarvastu lapsi spordi juures. Zurab on suure südamega inimene ja treener, kellele läheb korra ühe väikese kogukonna laste areng ja heaolu.

Martin Kleini nimelise spordipreemia parimale meessportlasele sai Kardo Tamm

Kardo Tamm on Kolga-Jaani põhikooli õpilane, kellel on lisaks headele õpitulemustele silmapaistvad tulemused spordis. Tulemus on Kardo jaoks oluline ning selle nimel on ta valmis maksimaalselt pingutama. Tema peamiseks spordialaks on vabamaadlus. Treener Aarne Kõivu sõnul on Kardo Tamm hetkel Eestis üks parimatest maadlejatest oma kehakaalus. 2019. aastasse jäävad esikohad Küllö Kõivu mälestusvõistlustelt, Baltimaade karikavõistlustelt ja rahvusvaheliselt seeriavõistluselt „Nublust Nabiks“.

Martin Kleini nimelise spordipreemia parimale naissportlasele pälvis Brit Martin

Brit Martin on noor lootustandev tennisemängija. Tennisega hakkas ta tegelema 2011. aastal tenniselubis Fellin treener Priit Pihli juhendamisel. Brit on füüsiliselt heade eeldustega, kohusetundlik, agressiivse mängustiiliga tennisist, võrdsest hea nii paaris- kui ka üksikmängus.

2019. aastast on Brit kolmekordne Eesti meister, Eesti-sisese juunioride üldedetabelis hoiab ta 4. kohta, vanusegrupi edetabelis kõrgeimat ehk esimest kohta, omavanuste Euroopa edetabelis on Brit tõusnud neljandaks.

Aasta noorsootöö auhinna sai Ester Valk

Ester Valk töötab 2010. aasta augustikuust Ramsi Vaba Aja Keskuses noorsootöötajana. Ester on väga pühendunud oma tööle, peale heade kutseteadmistega on tal ka sisemine motiveeritus ja sageli tuleb tal „hoogu maha võtta“, et ennetada läbipõlemist.

Pikka aega oli tema nõrgimaks küljeks meeskonatöö, ta nimelt tahab kõik ise ära teha, aga alates ajast, kui ta kutsus ellu aktiivgrupi „Korraldajad“, oskab ta rohkem tööd delegeerida ja usaldada. Lisaks põhitööle juhendab Ester Ramsi Vaba Aja Keskuse näiteringi ja luuleklubi.

Kärstnas kadunud inimeste otsimise eest sai tunnustuse sihtasutus Kadunud

Tunnustuse said sihtasutuse tegevjuht Aare Rüütel ja otsingurühma liikmed Kalmer Kangur ja Angela Leiaru-Indriko.

Kärstna hooldekodu juhataja Ly Kirdi sõnul asub Kärstna küla Viljandi valla lõunapoolses osas ja selle piirkonna elanikkond on suhteliselt väike. Elu on rahulik – palju inimesi sõidab hommikul tööle ja õhtul tagasi, rohkesti on eakaid inimesi. Ometi olid viimase poole aasta jooksul piirkonnas kahe kadunud inimese ulatuslikud otsingud.

„Mõlema inimese kadumine jättis meie hinge jälje, saime kogetu põhjal targemaks. Tundsimine, millist abi, lootust ja turvatunnet pakuvad hädas ja hirmus täiesti võõrad inimesed, kes tulevad helkurvestides, kummikutes ja asuvad kohe olukorda kaardistama – need on suurepärased inimesed sihtasutusest Kadunud.“

Ly Kirt lisas, et 13. jaanuaril aitas Nikolaid otsida kokku üle neljakümne inimese. „Suur tänu politseile, sihtasutuse Kadunud operatiivsele otsingurühmale, naiskodukaitse liikmetele ja Kärstna ning naaberkülade elanikele. Täna südamest kõiki, kes te aitasite meil Üllet ja Nikolaid otsida.“

Fotol vasakult Aare Rüütel, Angela Leiaru-Indriko ja Kalmer Kangur.

Heakorrakonkursi „Kaunis Kodu“ tunnustuse said kaheksa kodu omanikud

Riina ja Kalev Jüris, Kingu küla

Merike Rannala ja Janek Oja, Leemeti küla

Maiu ja Vello Lembavere, Lalsi küla

Pilvi ja Urmas Käärrik, Viiratsi alevik

Ave ja Toomas Perve, Holstre küla

Roosi ja Enno Pikkpõld, Kiini küla

Eve Mastik, Soe küla

Tatjana ja Igor Gerassimov, Kärstna küla

Alates aprillist muutub jäätmevedu

Liisa Riiner,
keskkonna-
spetsialist

Korraldatud jäätmeveo hanke tulemusena jätkab Viljandi vallas teenuse pakkumist AS Eesti Keskkonnateenused. Uuel veoperioodil, mille algus on 1. aprill 2020 ja eeldatav lõpp 31. märts 2023, tõusevad jäätmeveo teenuse hinnad.

Uus hinnakiri on nähtav Viljandi valla kodulehel. Jäätmevaldajatele saadetakse posti teel uued eeltäidetud lepingud. Lepingu mittesõlmimine ei vabasta jäätmevaldajat korraldatud jäätmeveoga liitumise kohustusest.

Vedaja teostab vedu vastavalt Viljandi valla jäätmehoolduseeskirjale. Allpool on toodud jäätmehoolduseeskirjast tulenevad nõuded.

Korraldatud jäätmeveoga on hõlmatud järgmised jäätmeliigid:

- Segaoalmejäätmed kogu Viljandi valla territooriumil
- Paberi- ja kartongijäätmed kogu Viljandi valla territooriumil
- Biolagunevad jäätmed asustussüste Kolga-Jaani alevik, Mustla alevik, Ramsi alevik, Viiratsi alevik, Päre küla ja Vana-Võidu küla ning asustussüste, kus tegutseb vähemalt 25 istekohaga toitlustusettevõtte, lasteaed, kool või haigla
- Pakendijäätmed soovitusli-

kult lisateenusena kogu Viljandi valla territooriumil

Kogumismahutite tühjendussagedused

Segaoalmejäätmete äraveo minimaalne sagedus on tiheasustusalal vähemalt üks kord nelja nädala jooksul, hajaasustusalal vähemalt üks kord 12 nädala jooksul.

Paber- ja kartongijäätmete mahutit peab tühjendama sagedusega, mis väldib selle täitumist, viie ja enama korteriga elamu puhul mitte harvemini kui kord nelja nädala jooksul.

Biolagunevate jäätmete äravedu peab toimuma sagedusega, mis väldib mahuti täitumist, haisu ja kahjurite teket ning ümbruskonna reostust, kuid vähemalt üks kord nädalas 11 ja enam korteriga elamu kinnistul.

Pakendijäätmete kogumismahutit peab tühjendama sagedusega, mis väldib selle täitumist ja haisu teket, viie ja enama korteriga elamu puhul mitte harvemini kui kord kahe nädala jooksul. Pakendijäätmete kogumismahutit tuleb tühjendada kohe, kui see on täitunud või levitab haisu.

Vajalikud mahutid

Paberi- ja kartongijäätmete kogumiseks peab olema eraldi mahuti elamumaa sihtotstarbelisel kinnistul, kui kinnistul on 10 ja enam korterit ning kaugküte või vedelkütust kasutav lokaalküte.

Teistel kinnistutel peab vanapaberit koguma eraldi ja viima vanapaberi selleks ettenähtud

Viiratsis asuvad jäätmemahutid eri liiki pakendite kogumiseks.

Foto: Alar Karu

kogumispunkti või andma üle jäätmevedajale või -käitlejale.

Biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete kogumiseks peab olema eraldi mahuti ja need tuleb üle anda jäätmevedajale:

- asustussüste Kolga-Jaani alevik, Mustla alevik, Ramsi alevik, Viiratsi alevik, Päre küla ja Vana-Võidu küla elamumaa sihtotstarbelisel kinnistul, millel on 11 ja enam korterit
- asustussüste Kolga-Jaani alevik, Mustla alevik, Ramsi alevik, Viiratsi alevik, Päre küla ja Vana-Võidu küla lepingu alusel ühismahutit kasutavate kinnistute puhul rakendub nimetatud kohustus, kui biolagunevate

jäätmete ühismahutit kasutavatel kinnistutel on kokku 11 ja enam korterit;

- kinnistul, mis ei ole elamumaa sihtotstarbega, kui jäätmeid tekib nädalas enam kui 25 kg või kui kinnistul tegutseb vähemalt 25 istekohaga toitlustusettevõtte, lasteaed, kool või haigla, v.a juhul, kui jäätmevaldaja kasutab toidujäätmete purustamisest ja saadav suspensioon juhitakse ühiskanalisatsiooni.

Üksikelaamul ja vähem kui 11 korteriga elamumaa sihtotstarbega kinnistul tuleb biolagunevad jäätmed kompostida nõuetele vastavalt samal kinnistul või anda üle jäätmevedajale.

Viljandi jäätmejaam võtab vastu vallaelanike jäätmeid

Lisaks tuletame meelde, et Viljandi valla elanik saab Viljandi jäätmejaama anda tasuta üle pakendeid, vanapaberit, vanarehve (ühe sõiduki kohta 8 rehvi aastas!), metallijäätmeid, ohtlike jäätmeid ja elektroonikat.

Muude jäätmete üleandmine toimub kehtiva hinnakirja alusel, mille leiab AS Eesti Keskkonnateenuste kodulehelt. Suurema koguse ohtlike jäätmete puhul tuleb eelnevalt jäätmete üleandmine leppida kokku Viljandi vallavalitsuse keskkonnaspetsialistiga (tel 5301 1640).

Kas raiepiirangud võiksid minna üldplaneeringusse?

Raivo Laidma,
planeeringu-
spetsialist

Eesti metsanduse ümber juba pikka aega toimuvat avalikku diskussiooni võib lihtsustatult pidada ju vaidluseks mõistlike raieahtude üle, aga suures pildis võib seda näha ka kui väärtushinnangute konflikt, kus kaalukausi ühel poolel on majandusmaailm ja teisel poolel mets kui loodusväärtus elurikkuse ja mitmete ökoloogiliste ning sotsiaalmajanduslike funktsioonide kandjana.

Muidugi on ka see natuke lihtsustatud vastandamine, aga seda on täpselt parasjagu, et pealkirjas püstitatud küsimuse kohta omakorda õigustatult küsida – mis on üldplaneeringul metsaraie piiramisega pistmist? Kus, mis eesmärgil ja mis õigusega selliseid piiranguid seada?

Omaavalitsus saab seada piiranguid

Üldplaneeringu ülesanne ei ole arutada selle üle, milline on raieahtude mõistlikkuse määra ja mis on selle mõõdupuu. Metsaseadus annab hoopis omaavalitsusele õiguse ja planeerimis- ja seadus ülesande tegeleda selle

kaalukausi teise poolega ning seada vajadusel piiranguid uuendusraie tegemisel raieilgiile ning lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele.

Raiepiirangute seadmise eesmärgiks on asulate või ehitiste kaitsmine õhusaaste, müra, tuurga tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamine või metsatulekahju leviku tõkestamine.

Õiguslik alus ja eesmärk on sellega nüüd paigas ja niikaua, kui on tegemist sellise abstraktselt väärtusliku elukeskkonna kaitse kirjeldamisega, on kõik justkui hästi. Kui me jõuame aga küsimuseni, kus täpselt need raiepiirangud vaja seada on ja mis täpselt on nende piirangute sisu, siis pilt muutub.

Väärtused pörkuvad huvidega ja hääled muutuvad emotsionaalsemaks. Enamikel juhtudel pole ju selle asulate inimestel mingit omandisuhet selle metsamaaga, mille majandamist selle asula kaitsmiseks kitsendada plaanitakse.

Metsaomanike kaitseks on seaduses säte, et selliste piirangute seadmiseks on vajalik sõlmida kokkulepe maaomanikuga, aga põhjendatud küsimus tekib ikkagi – millised on kavandavate piirangute hüvitamise õiglasel meetmed?

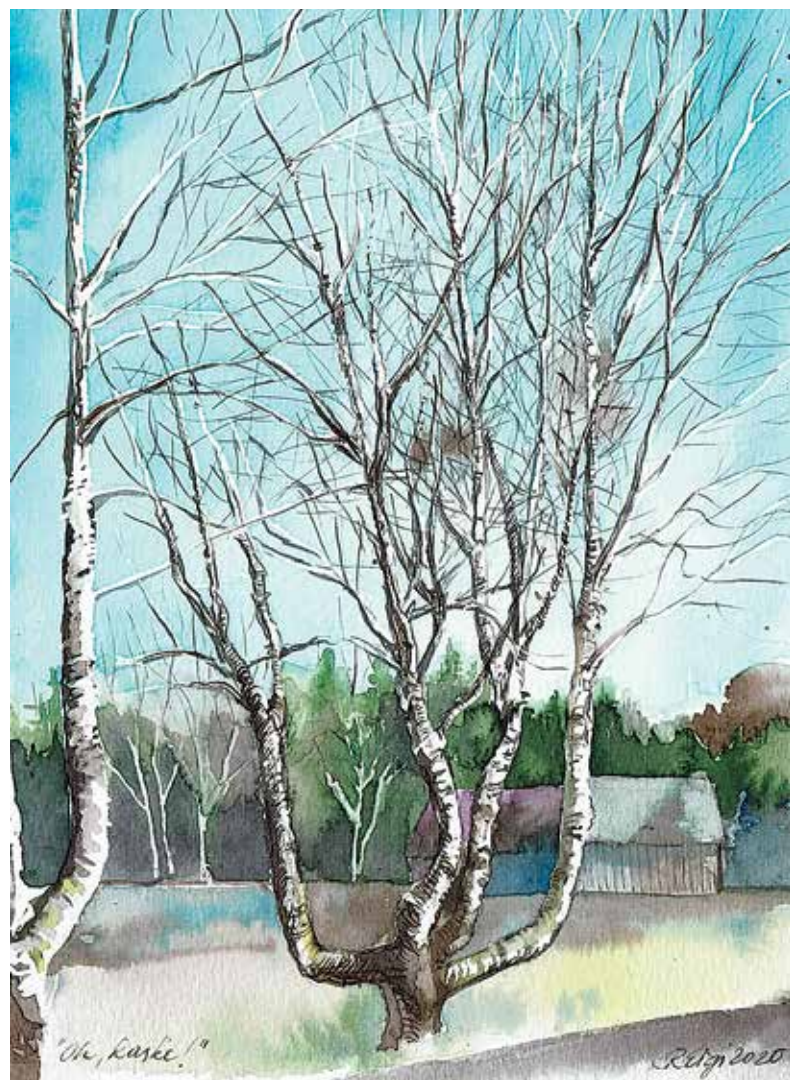
Kogukonnad – võtke palun sõna!

Miks ma seda artiklit üldse kirjutama asusin? Ühest küljest

seetõttu, et tutvustada ülesandeid, mida peab üldplaneeringuga lahendama. Selleks, et lugejal tekiks endal võimalus teadvustada, et mets võib teid kaitsta – kui ikka lubatud on asula ja laudakompleksi vaheline metsa lageraie maha võtta, siis võib nii minna, et „soodsa“ valdavate tuulte korral kaob teil igasugune tahtmine järgmised 20 aastat pesu väljas kuivatada.

Oluline põhjus on ka see, et praegu valla üldplaneeringu koostamise protsessis on väga jõuliselt esindatud kõik suuremad metsaomanikfirmad ja nende katusorganisatsioon. Oma kirjalikes ettepanekutes soovivad nad kõik, et üldplaneeringuga kirjeldatud piiranguid ei seataks. Ükski neist ei rõhuta oma pöördumistes neid eesmärgi, miks piiranguid seada ega kohti, kus neid rakendada. Ainult ühe erandiga meie kogukondade hääled selles küsimuses puuduvad.

Täiesti arusaadav, et firmad esindavad oma huvisid ja koduse seltskonnateemana on autoralli tunduvalt põnevam, kui üldplaneeringuga seatavad maakasutustingimused, aga valla üldplaneeringu koostamise juhina lõpetan oma loo igakordse mantraga – olete oodanud kaasa mõtlema ja rääkima! Seekord siis teemal, kas ja kus on mõistlik seada üldplaneeringuga raiepiiranguid?

Viljandi-Põltsamaa tee ääres enne Kolga-Jaanit seisva neljajarulise kase maalil Viljandi kunstnik ja luuletaja Riina Eigi. See on kunstniku 41. pilt sarjast „Leian, et lageraied tuleb lõpetada/koomale tõmmata“. Eigi ütles, et igaüks meist saab selle eesmärgi nimel midagi teha. „Mina joonistan puid ja jagan nende ilu inimestega, kes ise metsa ei jõua.“

Õpetaja Piret Tisson mõnab, et viimasel ajal on lasteaia toimunud palju muutusi. „Tahaks ise rohkem osata.“ Foto: Astra Jamnes

25. veebruaril, vastlapäeval, oli Pärsti lasteaia „Kõik õue!“ päev. Lapsed jalutasid koos õpetajate ja vallavalitsuse töötajatega ümber Pärsti järve, mängisid looduses ja söid seejärel katlas keedetud hernesuppi. Taamal õpetaja Piret mudilasi pildistamas. Foto: Made Laas

Piret Tissoni hobiks on olla vanaema

35 aastat Pärsti lasteaia töötanud Piret Tisson on põline pärsikas, kes alustas kasvataja tööd Heimtalis.

Kuidas sattusid Pärsti tööle?

Tollane juhataja Arle Aren kutsumus mind. Kui Heimtalis pidi sõitma kahe bussiga, kaasas kaks poega, siis Pärstis pakuti minule kui spetsialistile ridaelamusse korterit ja töökohta kodu lähedal.

Lasteaiaelu oli mõnes mõttes hoopiski teistmoodi. Hommikul töid vanemad lapsed bussiga lasteaeda, seejärel viis buss neid tööle ja õhtul jällegi tõi buss vanemad lastele järgi. Vahepeal oli selline korraldus, et kasvataja läks, võttis lapsed bussi pealt ja tõi lasteaeda. Õhtul jällegi pani lapsed bussi peale ja vanemad tulid bussi vastu. Ja siis meenub veel selline aeg, kus kasvataja sõitis bussis ringi peale. Korjas lapsed kokku ning siis suundus koos lastega lasteaeda.

Oled töötanud 43 aastat lasteaia. Mis selles töös rõõmu teeb?

Kõige rohkem rõõmu pakuvad

ikka lapsed – näed nende arengut ja siirust. Ja loominguine töö – mulle ei sobi rutiin. Vahel oled nii väsinud, aga siis tuleb keegi ja võtab sul kaela ümbert kinni. See vahetu rõõm toob ka endale rõõmu ja energiat.

Ja pikk suvepuhkus. Kevadeks, kui õppeaasta lõpeb, oled energias täiesti tühi. Suvi toob aga energia tagasi ja sügisel hakkad jälle uue hooga pihta. Ei kujuta ettegi, et midagi muud teeks.

Kui Heimtalis tööd alustasin, olin teistest oma 10 aastat noorem. Mind võeti väga hästi kollektiivi vastu, toetati ja aidati. Olin toona 21aastane ja pisut kartlik.

Siia Pärsti tööle tulles olin jälle mina teistest 10 aastat vanem. Oleme kollektiiviga koos kasvunud, mõistame teineteist juba pilgust. Ja võin oma meeskonna kohta küll öelda, et mõni kohe on sündinud lasteaia lastega töötama.

Mida vabal ajal teed?

Juba lapsena meeldis mulle teha käsitööd, joonistada, maalida.

Tol ajal nappis küll vahendeid, aga jällegi oli vaja rohkem loovust rakendada. Tänapäeva lapsed ei taha enam nii palju kunstitegevusi teha kui aastaid tagasi, sest muid tegevusi on palju juurde tulnud.

Èks ma üks rämpsukogu ja olen. Vanasti sai ajakirjasid sirvida, nüüd saab internetist ja Youtube`ist lastele põnevaid ideid otsida.

Meeldib tantsimine, nii abi-kaasa kui äi mängisid omal ajal orkestris ja siis sai pidudel ikka käidud. Näiteringis olen kaasa löönud ja nüüd käin õmblusringis.

Aga minu suurimaks hobiks on vanaemaks olemine. Olen vanaema kolmele lapselapsele, kellega tegelemist väga naudin. Aga ainult kodus ja vanaema rolli täita nagu ka ei taha.

Vahel tuleb küll mõte, et jääks koju. Ja mõnikord ei suuda oma isiklikke muresid lasteaia ukse taha jätta – mõtled tööle minnes, et kas ma jaksan ... Aga niikaua kui on tervist ja tahtmist seda tööd teha, siis ikka käin heal meelel töö ja naudin seda, mida

teen.

Kuidas on praegu Pärstis töötada?

Meie kollektiiv on olnud väga stabiilne. Viimastel aastatel meeldib see, et keegi suunab ja toetab lasteaia igapäeva toimetamises. Ise on muidugi tore mõelda küll, aga kui tunned juhi tuge ja mõtteid, on kuidagi hea ...

Meie rühmas on nii lapsed kui meeskonnaliikmed erinevas vanuses. On vanaemalikkust, on mängulisust, on konkreetsust – see kõik mitmekesistab. Mulle meeldib ühe lapse ütlemine, „Sa ei ole vana, sa oled poolvana.“

Meil on kodune maja ja suur õueala, mis pakub erinevaid võimalusi. Saame põõsastes mängida, puudel ronida, oksa korjata – ikka päris asju teha. Looduses viibimine on ju see, mis rahustab ja aitab tasakaalu hoida nii väikestel kui ka suurtel.

Millest unistad?

Ma tahaks ikka näha seda uhket uut lasteaeda.

Astra Jamnes, Päikesekiire lasteaia direktor

Loengusari optimistlikust selgitusstiilist

Selle aasta kevadel toimub kohaliku omaalgatuse programmi (KOP) toel esimene Paistu Maarja koguduse pühapäevakooli loengusari „Optimistlik selgitusstiil muretsvale eestlasele“.

Kõik teame fraasi „õpitud abitus“. Kui abitus on õpitav, on ilmselgesti õpitav ka vastupidine – optimism.

Sul on võimalik ennast testida ja avastada viise, kuidas elu võiks olla vähem muretsema panev, toetudes positiivse psühholoogia avastustele ja teooriatele, sh Seligmani õpitud optimisismi mudelile.

Esimesel kohtumisel õpi me ennast paremini tundma Seligmani selgitusstiili testi abil ning arutame läbi iseseivad harjutused kohtumistevahelisel ajal. Järgmistel kohtumistel arutleme koduste harjutuste tulemuste üle ning reflekteerime saadud kogemusi.

Töötubade praktiliste tegevuste aluseks on miniloengud autonoomsest motivatsioonist, edenemismõttevii- sist ning säilenõtkest suhtumisest maailma ja sellesse, kui asjad kas untsu kipuvad minema või hoopis hästi ja ilusasti õnnestuvad.

Paistu Maarja koguduse pastoraadis toimub kokku neli kohtumist, kohtumise pikkuseks on umbes poolteist tundi. Esimene kohtumine on väga oluline, see seab suuna kogu järgneva.

Kohtumiste ajad:

- Pühapäeval, 22. märtsil kell 12
- Pühapäeval, 12. aprillil kell 12
- Pühapäeval, 10. mail kell 12
- Pühapäeval, 24. mail kell 12

Osalejate arvuks oleme kavandanud 15-20 inimest, aga kui teid saab rohkem, siis leiame kindlasti kohase lahenduse.

Mis see kõik maksab? Teile ei maksa see midagi, koolituse kulud kannavad KOP ja Paistu Maarja kogudus.

Allan Kährik, koolitaja

Tarvastu koolilapsed aitasid Austraalia loomi

14. veebruaril korraldas Tarvastu gümnaasium traditsiooni- list sõbrapäeva. Sel aastal kandis ettevõtmine ka heategevuslikku eesmärki, kuna laada käigus korjati raha Austraalia metsapõlengutes kannatanud loomade abistamiseks.

Sellise heategevusliku laada mõtte käis välja kuuenda klasi poiss Marten Kaljuve. Laadal leidis rohkesti käsitööd käepalettide kuni juukseummide ja pannilabidateni välja. Üks õpetaja müüs ka enda kirjutatud raamatuid. Lisaks tosinale erinevat sorti muffinitele, sai sel korral osta ka viineripirukaid, kartulisalatit ja võileibu.

Laadal müüdi ka kaupa, mida tavaturult ei leia. Näiteks müüs

üks noormees laule, mida ta siis valjul häälel laadaliste seas esitas.

Laat kestis küll ainult tunni, ent selle ajaga suutis enamik kaupmehi oma müügiplatsi tühjaks müüa. Tõsi, oli ka neid, kel üht-teist veel letile jäi. Hilisematele ostjatele jäi ka hulganisti kauplemisruumi. Nõndaviisi sai muidu 20 senti maksnud viineripiruka lunastada ka 10 sendiga.

Lõpuks kogus meie kool 316 eurot ja 65 senti heategevusraha, mis Tallinna Loomaia abiga üsna varsti teisele poole maake- ra saadetakse. Üks planeet, ühe- ne kodu ja üks perekond. Üks!

Romet Koser, Tarvastu gümnaasiumi huvijuht

Õpilased müüsid laadal enda tehtud head-paremat, mida suhu pista, ning rohkesti käsitööd. Foto: Romet Koser

Tule vabatahtlikuks seltsiliseks!

MTÜ Seltsiks Sinule kutsub inimesi, kes tahavad osaleda vabatahtlike seltsilistena 2020. aastal ja ka edaspidi. Aitame koos muuta meie inimesi sallivamaks üksteise vastu ja märkama teisi meid ümbritsevad inimesi.

Teretulnud on noored alates 16 aasta vanusest, „noored“ ja vanad pensionärid, noored emad, kes saavad suhelda lapsi armastavate eakatega, aga ka omavanuste erivajadustega inimestega jne. Oodatud on vabatahtlikeks nii naised kui ka mehed.

Keda aidatakse?

Eesti Külaliikumine Kodukant hakkas 2018. aasta oktoobris sotsiaalministeeriumi tellimuse ja EL Sotsiaalfondi rahastusel hoolekandeteenuste juurde kaasama vabatahtlikke.

Pakume vabatahtliku seltsilise toetust täisealistele erivajadustega inimestele ning eakatele. Kuni 2020. aastani kestvasse testperioodi on kaasatud seitse maakonda: Lääne-Virumaa, Harjumaa, Hiiumaa, Põlvamaa, Pärnumaa, Võrumaa ja Viljandimaa.

Vabatahtlike pakutavad teenused ei ole mõeldud asendada sotsiaaltöötajat, vaid saavad pakkuda lisategevusi, mis tavapärase hoolekandeteenuse sisse ei mahu.

Mida vabatahtlikud teevad?

Meie esimese kuue kuu kokkuvõtet näitasid, et kõige sagedamini seisnes vabatahtlike tegevus inimliku toe pakkumises. Vabatahtlikud toetasid inimesi nende kodus (või hooldekodus), kuid inimestele oldi toeks ka väljaspool kodu, igapävasel asjaajamisel või vaba aja veetmisel.

Vabatahtliku tegevus sõltub sellest, millist abi konkreetne inimene vabatahtlikult ootab ning millisel viisil ja määral saab vabatahtlik abi pakkuda. See lepitakse üldjuhul kokku inimese ja vabatahtliku koostöö alguses.

Ühe külastuse käigus võib vabatahtlik inimesele toeks olla väga erineval moel, alates toetavast vestlusest ja seltsi pakkumisest kuni praktilise abini (vastavalt vabatahtliku võimalustele ja oskustele) tegevustes, mida inimene ise seisvalt sooritada ei suuda, kuid mis on olulised toime tulemiseks kodus või aktiivseks osaluseks ühiskonnas.

Väljaspool kodu olid vabatahtlikud inimese saatjaks igapäevaeluks vajalike toime-

tuste tegemisel, peaaasjalikult poes, turul, apteegis käimisel, sularaha välja võtmisel. Mõnel puhul oli vabatahtliku peamine ülesanne inimest vajalikesse kohtadesse transportida. Kuid oli ka neid inimesi, kes vajasisid tuge ja praktilist abi asjaajamisel, nt arvete maksimisel või teenustega seotud toimingutes.

Vabatahtliku seltsilise põhimõte on teha võimalikult palju koos külastatavaga, et tuua teda välja värske õhu kätte, käia temaga koos poes, et ta saab ise valida endale kaup; lugeda talle ette ja lasta tal ise lugeda ette jne.

Mida pakume vabatahtlikele?

Selleks, et vabatahtlikud ära ei väsiks, pakume vabatahtlikele projekti kehtivuse ajal koolitusi, arengupäevi ning klubilisi tegevusi. Kaetakse vabatahtlike seltsilistele tegevustega tekkivad transpordikulud.

Mai algul teeme koolituse Viljandimaa vabatahtlikele seltsilistele ja seltsidaamidele, vallavalitsuse liikmetele, sotsiaaltöötajatele; aktiivsetele kogukondade, külade ja MTÜde esindajatele.

Vabatahtlike kaasamist ja nende tegemist toetab Viljandi maakonnas MTÜ Seltsiks Sinule koostöös MTÜdega Teeme ja Kodukant Viljandimaa.

Koostöös kogukondade, sotsiaaltöötajate või hoolekandeteenuste esindajatega leiame abivajajad. Vabatahtliku ja abivajaja ning sotsiaaltöötaja või hoolekandeteenuste esindaja vahel sõlmatakse hea tahte kokkulepe, kus on selgelt määratletud ootused, tegevused ja mahud vabatahtlikule.

Vabatahtlikud ja abivajajad on meil kajastatud selleks loodud andmebaasis, kus on näha lühikokkuvõtte vabatahtliku tegevusest külastatava inimese juures.

Lisateave on Vabatahtlike Väravas, kus on leitavad kõik vajalikud juhendmaterjalid, uudislood ja kokkuvõtted (<https://vabatahtlikud.ee/sotsiaal/>).

Viljandimaa koordinaator on Vally-Reet Järs (vally.reet@gmail.com, 5663 8655) ja projektijuht Eha Paas (ehapaas@gmail.com).

Liitu meiega!

Kadri Vollmann,
MTÜ Seltsiks Sinule liige ja vabatahtlik seltsiline

Võidurõõm on suurim rõõm – seda teavad kõik spordisõbrad hästi.

Foto: erakogu

Värske sisemaailmameister Leo Muiste unistab olümpiast

8.-9. veebruarini Pariisis toimunud sisemaailmameistri-võistlustel sõudmises osales edukalt viljandimaalane Leo Muiste. Eestile ka üldises plaanis õnnestunud jõuproovil võitis Muiste kaks kuld, millest esimese sai 500 meetri ja teise 2000 meetri jõukatsumusel. Järgmistena sihib sportlane kordaminekuid U19 Euroopa meistrivõistlustel ja U19 maailmameistrivõistlustel.

Räägime alustuseks Teist lähemalt. Kust olete pärit ning millega veel tegelete peale sõudmise?

Olen pärit Viljandimaalt ja elan Vana-Võidu külas. Käin koolis Viljandi Gümnaasiumis, olen II aasta klassiõpilane ja kokkuvõttes see sisustabki suurema osa mu päevast.

Sõudmisel on mu elus väga oluline roll ning muudeks hobi-deks kahjuks aega ei jäägi. Kui mul oleks aega rohkem, siis tegeleksin ilmselt elektroonika ja robotikaga.

Kui intentsiivne on Teie treeningkoormus?

Kooliperioodil on treeningkoormuseks 5–6 korda nädalas. Vahe-aegadel on aega rohkem, siis käin trennis lausa 2 korda päevas.

Huvitav on alati teada, mistõttu valitakse konkreetne spordiala. Mis tõi Teid sõudmise juurde?

Käisin esimesest kuni viienda klassini võistlustantsus, kuid kasvasin võistlustantsu jaoks

liiga pikaks ja pidin endale uue trenni valima.

Võistlushimulise ja aktiivse inimesena ei tahtnud jääda spordialata. Järgmisena tundsin huvi sõudmise vastu, kuna sõbrad olid juba trennis. See tegi otsuse tegemise lihtsaks.

Arvestades Eesti sõudmise traditsiooni, siis kes on suuremateks eeskujudeks?

Mulle on suureks eeskujuks Viljandi Sõudeklubi president Kaspar Taimsoo. Ta on saavutanud sõudmises palju, millest säravamad on olümpiapronks 2016. aastast, kolm maailmameistrivõistluste pronksi ja kolm Euroopa meistritiitlit. Tahan tugevalt treenida ning tulevikus tema saavutusteni jõuda.

Suured saavutused muudavad inimeste elu. Kuidas on elu muutunud pärast maailmameistriks tulekut?

Elu on tegelikult ilma suuremata muutusteta. Võib välja tuua, et umbes nädala vältel peale võitu kutsusid mind mõned inimesed Leo asemel maailmameistri nimega. Loomulikult olen saanud ka tähelepanu ning kindlasti on kasvanud ka teiste ootused minu edasiste võistlustulemuste suhtes.

Tulemuste laeks jääb sportlasel tihti hakkamasaamine võistlusnärvi-ga. Kas enne võistlusi on ärevust ja millele suunate oma mõtteid igapäevaselt enne tähtsat võistlust? Olen juba elus nii palju võistel-

nud ja rahva ees esinenud, et võistlusnärvi olulisel määral ei teki. Päev enne tähtsat võistlust ärevust pole ning oma mõtted suunan igapäevastele asjadele. Seni on see toonud edu.

Sisemaailmameister juba olete. Mis on järgmised suuremad sihid?

Järgmine suurem siht on U19 Euroopa meistrivõistlused ja U19 maailmameistrivõistlused. Pikas perspektiivis tahaksin pääseda olümpiamängudele ning esineda võimalikult hästi.

Öeldakse, et kõige paremini pakivad langevarje kokku need, kes ise hüppavad. Kuidas hindate sõude-sportlasena Eesti sõudmise hetkeseisu? Mida loodate koondiselt olümpialt?

Eesti sõudmise hetkeseisu on raske hinnata, sest hiljuti pole väga võistlusi toimunud, mille tulemuste põhjal saaks midagi väga täpselt kommenteerida. Kõigepealt peab lootma, et Eesti sõudekoondis ikka saab olümpiale, sest nad teevad selle nimel tõsiselt tööd. Kui nad olümpiale kvalifitseeruvad, siis ootan koondiselt medalit.

Edukatel inimestel on tihti elumoto. Mis on Teie elumoto ja miks?

Minu oma on järgnev: „Kes tasa sõuab, see õigeks ajaks kohale ei jõua.“ Sõudja eesmärk peaks olema ikka esimesena finišeerimine.

Kaarel Kesamaa,
avalike suhete spetsialist

Paistu naised laulsid Lätimaal

15. veebruaril kõlasid Lätimaal lätikeelsete laulude kõrval ka kaunid eestikeelsed laulud. Paistu rahvamaja naisansambel Laululust Helve Tähis-Asuküla juhendamisel laulis Burtnieki vallas Vecate rahvamajas.

Lätis toimus omapärane vokaalansamblite festival, kuhu oli kutsutud lauljaid Burtnieki vallast ja venekeelset repertuaari esitav ansambel Valmiera lähistelt.

Paistu naiste esitatud laul „Eilne päev“ pani kogu saali kaasa plaksutama, sest laul on tuntud Anne Veski esituses ja tuttav ka lätlastele.

Õhtu lõppes ühislaulmisega, kus kõlasid lood, mis on tuttavad nii eestlastele, lätlastele kui

Naisansambel Laululust esines Vecate rahvamajas.

Foto: Piia Mänd

ka venelastele. Oli tore ja muljetterohke reis, mis andis ka meie lauljatele uut energiat tegutse-

miseks.

Piia Mänd,
Paistu rahvamaja juhataja

Aktiivsed vabatahtlikud seltsilised saavad kord kuus kokku Kolga-Jaani raamatukogus.
Foto: Annika Veidenberg

Mulgimaa Peremäng kutsub osalema

Mulgimaa Peremäng alustab ettevalmistusega ja ootab liituma uusi mängupunkte ja peresid.

SOBID MÄNGUPUNKTIKS, kui oled nõus oma külamaja, ettevõtte, talu ukseid lahti hoidma 12.00–18.00 selle eest raha võtmata, küll aga võid müüa kohalikele kaupadele, pakud põnevaid tegevusi ja sul on häid sõpru, kes mängupäeval appi tulevad.

Kõigile mängupunktile on mõeldud üks ühine kokkusaamine 27.–28. märtsil Helme kihelkonnas, Kivimäe turismitalus, kus saame omavahel tutvustada mängu põhimõtteid. Mõtleme koos, milliseid tegevusi tahame külalastajatele pakkuda ja õpime rääkima oma lugusid.

SOBID KÜLALISPEREKS, kui sulle teeb rõõmu külaliste vastuvõtmine oma perre (mängupäeval alates 18.00), et koos midagi huvitavat teha – kodused toimetused, jalutuskäigud, jutustamised jne. Vastuvõtt on sinu enda kujundada.

Ka külalisperedele korraldame ühise info/koolituspäeva, kus käime läbi erinevaid teemasid: oma tegevuse planeerimine, tutvustamine, lugude rääkimine jne.

Külalispere erineb mängupunkti sellega, et nemad lepivad oma külalistega juba enne kõik kokku – mis kell tulevad,

Peremäng on hoos Tarvatu käsitöökodas.

Foto: Kristi Ilves

kes tulevad, mida täpselt tehakse, kauaks jäädakse jne. Seal ei korrage üks seltskond ja see ei vaheldu. Proovime sellist tegevust esmakordselt ja teame, et selline kohalike elanikega koos tegutsemine on mujal maailmas ühe enam populaarsust koguv. Seega teeme ka meie sellega proovi.

Anna oma osalemissoovist teada oma piirkonnajuhile hiljemalt 20. märtsiks.

Sellel aastal on igal kihelkonnal oma mängupäev.

14. juuni – Halliste kihelkond

(piirkonnajuht Anneli Päsing)

27. juuni – Tarvatu kihelkond (piirkonnajuht Aili Anderson)

4. juuli – Helme kihelkond (piirkonnajuht Ilona Tiigi)

21. august – Karksi kihelkond (piirkonnajuht Anneli Anijärv)

5. september – Paistu kihelkond (piirkonnajuht Külli Allikvee)

Rohkem infot leiad Mulgimaa Peremängu FB-lehelt.

Jaanika Toome,

Viljandimaa Arenduskeskuse kodanikeühenduste konsultant

Haruldane Vabadussõja mälestustahvel Heimtalis

Eesti ajaloos on Vabadussõda dateeritud 1918. aasta 28. novembrist kuni 2. veebruarini 1920, mil sõlmiti Tartu rahu Eesti Vabariigi ja Nõukogude Venemaa vahel. Vabadussõja kanglaste austamiseks püstitati tänuvees üle Eesti monumente ja mälestustahvleid, millest enamik hävitati nõukogu okupatsiooniperioodil. Heimtalis nii ei juhtunud.

12. augusti 1935. aasta Sakala artiklis „Pidupäev Heimtalis“ on kirjas, et Heimtalis avati rahvamaja ning 11. augustil Vabadussõjas langenutele mälestustahvel. Rahvamaja oli ümberehitatud endisest magasiadast. Kontserdil esinesid Heimtali sümfooniaorkester, meeskoor ja etendati näidend „Maakuld“.

Heimtali valla kodanike auks, kes langesid Vabadussõjas, oli vallamaja seinal mälestustahvel. Vallamaja esisele platsile kogunes arvukas rahvahulk ja rivistunud oli kaitseliitlastest aukompanii. Tahvli avas Viljandi Maavalitsuse esimees Heinrich Lauri. Katte eemaldamisel lasi Kaitseliidu Sakalamaa maleva Keskmalevkonnaaukompanii kolm aupauku. Jumalasõnaga õnnistas tahvli Paistu koguduse õpetaja Max Vaher.

Sündmust austasid oma osavõtuga Ugala teatri esindajana Andres Särev, kirjanik Mart Raud, naabervaldade Loodi ja Päre vallavanemad. Telegrammiga saatsid tervitusi kindral Laidoner ja haridusminister Nikolai Kann.

1939. aastal haldusreformi tõttu viidi mälestustahvel rahvamajja. 1940. aastal seoses nõukogude okupatsiooniga tuli tahvel peita. Saksa okupatsioonil ajal paigutati tahvel endisele kohale. 1944. aastal pärast Nõukogude Liidu uut sissetungi tuli kivi taas peita.

1985. aastal endises vallamajas elav Heimtali kooli vilistlane

Roland Tultsev leidis vana kuuri lammutamisel mälestustahvli põranda alla peidetult. Tahvel oli hästi säilinud ning Balti keti päeval asetati tahvel vana vallamaja seinal.

Kes olid langenud mehed?

Vabadussõja uurija Jaak Pihlak on uurinud mälestustahvle kantute eluteed.

Alamleitnant Johann Johani p. Vihman sündis 23. veebruaril 1887. aastal Heimtali vallas. Hariduse omandas Viljandi linnakoolis ja 1. Peterofi lipnikekoolis. Võitles I maailmasõjas, kus vapruse eest autasustati Püha Anna 4. järgu ordeniga. Vabadussõjas langes lahingus 3. mail 1919 Lätimaal Salatsi all Drona talu juures. Maetud Paistu kalmistule.

Reamees Johan Joosepi poeg Sengelmänn sündis 6. septembril 1898 Heimtali vallas. Hariduse sai Heimtali vallakoolis. Vabadussõja ajal töötas Heimtali mõisas. Võeti rahaväkke ja määrati teenima Kalevlaste Malevasse. Jäi lahingus 13. novembril 1919. aastal Pihkva rindel Krivošino küla juures teadmata kadunuks. Matmispaik teadmata.

Reamees Johan Johani p. Rooger (ka Rooger) sündis 24. juunil 1892. aastal Heimtali vallas. Lõpetas Paistu kihelkonnakooli. Võttis osa I maailmasõjast. Vabadussõjas võitles Vabatahtlikkude Pataljoni kuulipilduja meeskonnas. Langes 17. märtsil 1919. aastal Võrumaal, Vorsti mõisas. Maetud Paistu kalmistule.

Jaak Pihlak täiendab mälestustahvle kantut nimesid veel ühe mehe nimega.

Nooremohvitser Hans Hansu p. Tõnson sündis 15. aprillil 1887. aastal Heimtali vallas. Vabadussõjas osales 1. ratsapolgus. Langes 3. juunil 1919. Lätimaal

Foto: Tiina Jürge

Laudona alevi juures. Maetud Viljandi Eesti Vabadussõjas langenute ühiskalmistule. Autasustatud postuumselt Vabaduse II Risti 3. Järgu, 12 000 marga ja Vabadussõja Mälestusmärgiga.

Tahvli taasavamine

28. novembril 2002. aastal oli Heimtali muuseumis pidulik päev, mil toimus Eesti Vabadussõjas langenud Heimtali valla kodanike mälestustahvli taasavamine muuseumitoa seinal. Päevakohase kõne Vabadussõja võitlajatest esitas Jaak Pihlak. Tahvli avasid Viljandi tollane maavanem Helir-Valdor Seeder ja Pärsti vallavanem Erich Palm. Tahvli pühitses Paistu Maarja koguduse õpetaja Raivo Asuküla.

Vaimuliku laulu „Hoia, Jumal, Eestit“ kandis ette Heimtali kooli lastekoor Eda Antoni juhatusel. Tervitused, lilled, küünlad ja lastekoori laulud lisasid kuuldule pidulikkust.

Sündmus tekitas tänutunde nende noorte meeste vastu, kes andsid oma elu meie iseseisva riigi eest. Vabadussõja teema tundmine on meile oluline mitte ainult mineviku, vaid ka tuleviku mõttes. Võitlus vaenlase vastu näitas, et püsima jääks rahu ja vaba riik, ei tohi kunagi alistuda võitluseta.

Imbi-Sirje Torm,
ajalooõpetaja

TEATED

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Kodumasinade remont, varuosad. Tel 517 9771 või merton@hotmail.ee.

Tarvatu Jüri talu OÜ ostab ja rendib põllu- ja heinamaid Viljandi vallas. Korrektne rendimaksete tasuja! Tel 504 6625, e-post tarvatu.juri@gmail.com.

Ostan VAZ 2101-2107 või VAZ 2121. Sõiduk ei pea olema sõidukorras ja võib olla ilma dokumentideta. Tel 5565 1952.

Puurkaevumeistrid OÜ: puurkaevud, veesüsteemid, biopuhasid, septikud, mahutid. info@puurkaevumeistrid.ee, 502 1279, 526 9604.

19. märtsil kell 13 eakate klubi Meelespea pealelõuna Paistu rahvamajas.

21. märtsil kell 20 on Puiatu rahvamajas tantsuõhtu, kus muusikat teevad Irena ja Ivar Hansen. Sissepääs 6 €. Info tel 5197 2678.

28. märtsil maakondlik memme-taadi suvepeo õppepäev Suure-Jaani Gümnaasiumis.

2. aprillil kell 18 film „Fred Jüssi. Olemise ilu“ Paistu rahvamajas.

3. aprillil kell 18 tantsurühma „Paistel“ 20. sünnipäeva tähistamine Paistu rahvamajas.

17.02.2020 - 17.04.2020

HAJAASUSTUS PROGRAMMI

TAOTLUSVOOR

veetööstusseadmed

- Veeanalüüside teostamine
- Filterseadmete valik
- Filterseadme paigaldus
- Survetõste seadmete paigaldus

Täpsem info hajaasustus programmi kohta kohalikust omavalitsusest!

www.miridon.ee | tel. +372 5066 775 või +372 7362 633
miridon@miridon.ee | Rehepapi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

Info, registreerimine ja tasumine reisi kapten Mairele, tel 53429902 E-R 10:00-17:00

VANA FOTO

Viljandimaa naissuusatjad ülipikkade lausmaa suuskadega aastal 1917. Tol ajal suusatasid naised seelikutega, 1930ndatel juba pükstega.

Foto: Jaan Riet/ERM 1356:49

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvõõndis. Tel: 56 111 900

Pottsepatööd Loodusehitus Üldehitus

+372 5675 1468

www.stoneandcrystal.ee

6. aprillil kell 19
Paistu
rahvamajas
V Viljandi valla
mälumängu
6. voor ja mängu
lõpetamine.

Mälestame

LAINA LOND
20.10.1932 – 02.02.2020
Viiratsi alevik

ERMA ANTON
15.04.1942 – 02.02.2020
Kuudeküla

UNO APART
15.12.1929 – 05.02.2020
Hendrikumõisa küla

VALENTINA KARU
30.07.1938 – 06.02.2020
Tohvi küla

LEILI VELDEMAN
15.09.1931 – 07.02.2020
Vardi küla

MIIA RANDMER
23.08.1942 – 10.02.2020
Leie küla

VALVE LÖHMUS
19.03.1938 – 12.02.2020
Mustla alevik

ELLI LEETMAA
02.12.1962 – 16.02.2020
Kingu küla

HELMU TUSTI
31.01.1925 – 20.02.2020
Ramsi alevik

MAISTE LINDA
10.07.1925 – 23.02.2020
Viiratsi alevik

MARE URBLA
08.02.1950 – 23.02.2020
Kolga – Jaani alevik

AINO LAAS
08.11.1945 – 24.02.2020
Vardi küla

ILVI NAPRITSON
05.01.1937 – 25.02.2020
Suislepa küla

MAIMU HELDE
28.08.1929 – 26.02.2020
Viiratsi alevik

HILJA ÖUN
19.12.1929 – 26.02.2020
Taganurga küla

Õnnitleme sünnipäevalapsi!

ALBERT SARAPSON	97. 12.04.1923	Mustivere küla
LINDA ARU	25.04.1923	Hendrikumõisa küla
HELJU OTT	96. 14.04.1924	Pikru küla
MIIA PALMET	93. 16.04.1927	Puiatu küla
HELGI OKMEES	92. 05.04.1928	Parika küla
SULO LÜISTE	17.04.1928	Päri küla
LINDA AUR	18.04.1928	Aidu küla
EVI LÖÖKENE	29.04.1928	Rihkama küla
NIINA SAAR	29.04.1928	Tusti küla
ELMI KRESLA	91. 06.04.1929	Mõnnaste küla
HELGI PEDARU	90. 12.04.1930	Saarepeedi küla
LAINA PÕLLA	22.04.1930	Oiu küla
VIIVI PLOOM	85. 01.04.1935	Marna küla
VIIVI ELLER	06.04.1935	Vaibla küla
TAIVO-PEETER JAKOBSON	14.04.1935	Ramsi alevik
LAINA VIKMAA	16.04.1935	Vana-Võidu küla
EVE PITKE	20.04.1935	Viiratsi alevik
TIIU LÖKS	80. 16.04.1940	Anikatsi küla
JAAN SÄLG	19.04.1940	Suislepa küla
AUGUST SILD	22.04.1940	Lalsi küla
AARNE ADRAAT	22.04.1940	Tobraselja küla
LEO SAKS	28.04.1940	Oorgu küla

SILLAD.EE

ujuvlahendused ja rannaalade arendus

MIDA TEEME

- Paadisildade tootmine ja paigaldus
- Ujumissildade tootmine ja paigaldus
- Käiguteede tootmine ja paigaldus
- Katamaraanide tootmine ja müük
- Lisavarustuse müük
- Ujuvplatvormide hooldus
- Rannaalade arendus

Müük: 55 932 309 info@sillad.ee www.sillad.ee

KIRIKUTES

PAISTU MAARJA KIRIKUS

22. märtsil kell 12 pastoraadis seminar „Optimismi õpituba. Optimistlik selgitusstiil muretsevate eestlastele“. Registreerimine kohapeal.

25. märtsil kell 18 Issanda kuulutamise püha ehk paastumaarjapäeva õhtujumalateenistus armulauaga.

9. aprillil kell 18 Suure Neljapäeva õhtupalvus armulauaga.

10. aprillil kell 14 Suure Reede jumalateenistus.

12. aprillil kell 14 Kristuse ülestõusmise püha ehk 1. ülestõusmispüha jumalateenistus armulauaga. Alates ülestõusmise pühast toimuvad jumalateenistused taas Paistu Maarja kirikus.

TARVASTU PEETRI KIRIKUS

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11 pastoraadis (kuni palmituudepühani).

25. märtsil kell 11 paastumaarjapäeva palvus. Kõuditamise mälestuspäeva leinakell.

KOLGA-JAANI JOHANNES KIRIKUS

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14 pastoraadis.

Ootame jätkuvalt kevadleeri pühapäeviti kell 12 pastoraadis. Muu info koguduse blogis: https://kolgajaanikogudus.wordpress.com/

Viljandi Valla Teataja

Viljandi Vallavalitsuse väljaanne

Toimetaja Made Laas

Toimetusel on õigus tekste lühendada ja korrigeerida. e-post ajaleht@viljandivald.ee

Kontakttelefon 435 0112 (üldinfo), 5305 8044 (toimetaja)
Kodulehekülg www.viljandivald.ee

Kärstna Vili OÜ & Baltic Barley OÜ

Võtavad rendile põllumaad Viljandi vallas!

- * Põllumaad
- * Püsirohumaad
- * Vöastunud põllumaad
- * Mahepõllumaad

Rendi hind kokkuleppel, lisa info ja pakkumised

Tel. 56 272 188

e-mail: Karstna.vili@gmail.com

Balticbarley@gmail.com

HEINO PARSI NIMELINE ANIMAFESTIVAL

MTÜ TARVASTU KOOL KOOSTÖÖS MTÜ NUKUFILMI LASTESTUUDIAGA
KUTSUB OSALEMA RAHVUSVAHELISEL VII H. PARSI NIM ANIMAFESTIVALIL!

SEE AASTA ON SUUR SPORDIAASTA NING FESTIVALI TEEMAKS ON OLÜMPIADEVIIS

„CITIUS. ALTIUS. FORTIUS.“

FILMIDE ESITAMISE TÄHTAEG ON

17. APRILL 2020

VAATA LÄHEMALT: animafestival.ee

VILJANDI VALD

